

Deze route is met de grootste zorg samengesteld door Sandra van Dam, Stadsmuseum Tilburg. Met dank aan Regionaal Archief Tilburg en Tilburg Monumenten. Ontwerp en cartografie: Studio Zeedauw ©2021

TALENT EVENT 013

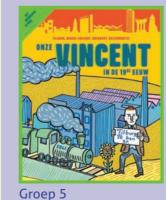
Vanuit de LEA-pijler *Leren doe je overal* organiseren T-PrimaiR, CiST, Factorium Cultuurmakers en Ontdekstation013 het **Talent Event 013**: een expeditie voor jou als primair onderwijsprofessional, waarbij je door middel van een fietsroute kennis maakt met leerrijke plekken en talentgebieden in Tilburg. Laat je inspireren op het gebied van talentontwikkeling, zodat jij jezelf, jouw leerlingen en het onderwijs kunt verrijken.

Meer informatie over het Talent Event 013? Mail naar info@tprimair.nl

Stadsmuseum Tilburg

Stadsmuseum Tilburg is een organisatie die erfgoed verbindt aan identiteit. We hebben geen openbaar gebouw maar komen naar scholen en andere locaties toe om het verhaal van Tilburg en haar omringende dorpen te vertellen. Dit verhaal doen we aan de hand van voorwerpen, programma's, publieksactiviteiten en samenwerking met externe partners. Sandra van Dam is de educatiemedewerker.

Stadsmuseum Tilburg biedt erfgoededucatie aan in de vorm van maatwerk schoolprogramma's en heeft sinds 2018 **doorlopende leerlijnen** ontwikkeld. Op deze manier willen we de leerlingen kennis laten maken met de geschiedenis en de ontwikkelingen van hun stad of dorp. Leerlingen krijgen meer waardering en belangstelling voor hun eigen leef- en woonomgeving. Dus voor ieder jaar, voor ieder kind, een nieuw erfgoedboekje.

Groep 7/8

FIETSEXPEDITIE

ROUTEBESCHRIJVING

Van Textielmuseum naar De Pont Museum via Goirkestraat Afstand: 450 m, 1 minuut

Textielmuseum

Wat heb je nodig om een wollenstoffenfabriek op te zetten? Schapen, heel veel schapen en die waren er veel rondom Tilburg, Dankzij deze

deze straat een rijk verleden heeft

98. Naast het Textielmuseum staat

met haar vele fabriekscomplexen en

fabrikantenvilla's. Zo ook op nummer

deze voormalig fabrikantenwoning. Het

woonhuis werd in 1957 in opdracht van

wollenstoffenfabrikant Pessers gebouwd.

is een eclectische stijl d.w.z. een mix van

diverse bouwstijlen. Het huis werd later

is sinds 1970 weer in particulier bezit.

Donders ontwierp het woonhuis met

Het is een comfortabel huis met een

woonkamer, slaapkamer, keuken en

gebruikelijk was in die tijd.

Neorenaissance- en Jugendstilkenmerken.

wasruimte, maar o jee, als je naar het toilet

moest. Dan moest je toch buitenom, wat

Fiets naar no. 166. Architect Jos

Goirkestraat 166

overgenomen door firma C. Mommers maar

De stijl waarin het woonhuis werd gebouwd

schapen kon wever Christiaan Mommers in 1872 zijn eigen wollenstoffenfabriek oprichten wat meteen goed liep. Tachtig jaar later werd een gedeelte van het complex overgenomen door een andere wollenstoffenfabrikant Brouwers-van Glabbeek. In 1981 vestigde hier het Textielmuseum dat samen met Stadsmuseum Tilburg en Vincents Tekenlokaal vallen onder Stichting Mommerskwartier, vernoemd naar Chrisje Mommers.

Chique en sjofel in de Goirkestraat - no. 98

De Goirkestraat, waar vroeger laagland lag (Goor) met woeste grond en moeras. De Goirkestraat, waar de gemeenteraad op 7 november 1872 vermeldt dat het de straatweg van Tilburg naar Loon op Zand is. Het zal niemand zijn ontgaan dat

De Pont Museum

Aangekomen bij De Pont Museum betreden we wederom een voormalig wollenstoffenfabriek (Van firma De Beer). Dankzij een nalatenschap van Jan de Pont kon in 1992 Museum De Pont voor het publiek worden geopend. Inmiddels weten vele bezoekers deze leerrijke plek te vinden, jullie ook!

ROUTEBESCHRIJVING

Van De Pont Museum naar Ontdekstation013

via Wilhelminapark, Gasthuisring, Lange Nieuwstraat, Atelierstraat, Burg. Brokxlaan Afstand: 1600 m. 5 minuten

Standbeeld Peerke Donders - Wilhelminapark

Fiets naar het Wilhelminapark. In het Wilhelminapark staat het standbeeld van Peerke Donders. Wie was Peerke Donders en waarom staat er een standbeeld van hem? Bekijk het standbeeld van dichtbij. Wist je dat Stadsmuseum Tilburg het schoolprogramma Tilburgerschap heeft ontwikkeld speciaal voor kinderen uit groep 6?

Ra, ra wat is het? - Gasthuisring no. 8

Fiets door naar Gasthuisring nummer 8. Het is een klein gebouw en er staat een gevarenbord op de deur links. Wat het is? Nu dient het als transformatorhuis maar meer dan 100 jaar geleden had het huis een ander doel. Wanneer de deuren open werden gezwiept en de brandspuiten naar buiten kwamen, was er vast en zeker ergens brand. Je staat voor een voormalige brandpuithuis uit 1910.

Droefenis in de Lange Nieuwstraat no. 162 Sla linksaf op het kruispunt Philips Vingboonstraat en Gasthuisring. Fiets door de Lange Nieuwstraat en stop bij het huis op no. 162. Ooit woonde hier Edith Bartels, een Joods meisje geboren op 30 juli 1940. Edith heeft in haar jonge jaren alleen oorlog gekend. Haar korte leventje eindigde in Auschwitz op 6 oktober 1944. Hoewel ze ondergedoken was, werd ze verraden. Ter nagedachtenis aan haar ligt voor haar ouderlijk huis een struikelsteentje.

Ontdek het in het Ontdekstation013 -**Burgemeester Brokxlaan 20**

Fiets via de Atelierstraat naar de Burgemeester Brokxlaan Ontdekstation013, gelegen in Hal 79 (naast Gebouw 88).

Fiets door naar de Gasthuisring.

Drie op een rij - Gasthuisring no. 2-6

Van de slopershamer gered, zien we hier drie mooie aaneengeschakelde woningen. Op nummer 2 zat vroeger (1860) de bakkerij van molenaar Claassens. De etalage van de bakkerswinkel was groter dan de ramen van de buren. No. 6 heeft trouwens maar één raam. De huizen (rijksmonumenten) worden nog steeds bewoond.

Fiets in de Spoorzone langs de voormalige NS-werkplaats, het Ketelhuis (Gebouw 65) en de voormalige locomotievenhal (Gebouw 60/LocHal). Stop bij de achterkant van het station.

Het oude station Hier stond vroeger het oude station. Station Tilburg werd in 1863 geopend. Vanaf hier reed de eerste trein van Tilburg naar Breda. Bijna 100 jaar later (1961) werd het inmiddels te kleine station afgebroken en vervangen door een nieuw station.

Kurken van de kurkeik uit Catalonië - Stedekestraat 46-48 De gebouwen van flessenfabriek Catalonië (links no. 46 het bedrijfsdeel en rechts no. 48 het kantoor) werden in opdracht van Henri Verbunt opgezet. De naam Catalonië zou gekozen zijn omdat de kurken uit Catalonië (Sp.) kwamen. Deze Henri specialiseerde zich in miswijnen maar ook in strohulzen ter bescherming van (glaswerk)verpakkingen, capsules, kurken en flessen. Catalonië Glasverpakkingen bestaat trouwens nog steeds.

Aan het eind van de Stedekestraat, sla linksaf, fiets langs het Wilhelminapark en sla rechtsaf bij de Gasthuisring. Steek op de kruising bij het standbeeld van Peerke Donders recht over naar het Smidspad en stop bij no. 126.

ROUTEBESCHRIJVING

Van Ontdekstation013 naar Textielmuseum

via Burg. Brokxlaan, Fraterstraat, Stedekesstraat, Wilhelminapark, Smidspad Afstand: 2200 m, 7 minuten

Vervolg de route en fiets langs de Houtloods/ Gebouw 41, één van de eerste gebouwen van de NS-werkplaats (uit 1867). Sla rechtsaf de Fraterstraat in en stop ter hoogte van no. 1a.

Opletten op de Kweekschool St.-Stanislaus - Fraterstraat no. 1a

Op deze plek was vroeger (vanaf 1887) de Kweekschool St.-Stanislaus gevestigd. Ooit gaven de fraters van Tilburg hier les. Eind jaren '70 veranderde de kweekschool in een pedagogische academie, later in 1985 in de PABO. Het pand werd gesloopt in 1985.

De Fraterstraat gaat over in de Stedeskestraat. Fiets door tot nummers 46-48

Halt, blijf staan! - Wilhelminapark 126

Aanvankelijk had Tilburg één politiebureau dat gevestigd was in het stadhuis en vanaf 1909 aan de Nieuwendijk (Bisschop Zwijsenstraat). Met de groei van de stad werd het noodzakelijk om de politiemacht te verspreiden en zo werden op diverse plaatsen in de stad politieposten ingericht. Zo ook aan het Wilhelminapark. De politiepost bleef actief tot midden jaren '60 van de vorige eeuw, waarna het omgebouwd werd tot wooneenheden.

Shoppen in het Smidspad, tenminste tot WOII - stop bij no. 41-47

Ooit een zandweggetje, nu een smalle straat met een relatief groot aantal woonwinkelhuizen uit de jaren 1920-1940. Op no. 41-47 zie je twee tweelaagse woonwinkelhuizen uit ca. 1925-1930 en een eenlaags woonhuis uit ca. 1890. De twee winkelpanden hebben een voor die tijd typerende

asymmetrische gevelindeling met portiek en een glas-in-loodvulling in de bovenlichten.

Fiets het Smidspad uit en je komt op de Goirkestraat, bij het Textielmuseum.